

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING BEHEER EN VERKEER

Datum: 14 september 2016
Plaats: Nieuwe raadzaal
Tijd: 20.00 - 22.30 uur

Aanwezig: dhr. **D.J. van der Meide (voorzitter)**, dhr. J.H. Luhoff (D66), dhr. T. Rustebiel (D66), dhr. W.H. Koks (SP), dhr. B. de Greef (SP), dhr. J.P. Loopstra (PvdA), dhr. D.S. Ruddijs (PvdA), mw. P. Brouwer (GroenLinks), dhr. M. van der Glas (GroenLinks), dhr. A. Sijbolts (Stadspartij), mw. S.A. Koebrugge (VVD), dhr. M.D. Blom (VVD), dhr. H.P. Ubbens (CDA), mw. I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), dhr. R.J. Lammers (Student en Stad), mw. L.H. Venema (PvdD), dhr. B. Dijkhuizen (100% Groningen)

De wethouders: dhr. P.S. de Rook, dhr. M.T. Gijsbertsen, dhr. T. Schroor, dhr. J.M. van Keulen

Namens de griffie: dhr. W.T. Meijer (commissiegriffier)

Verslag: dhr. Z. Jeurig

Insprekers: dhr. Willems (Winkeliersvereniging Van Lenneplan) bij agendapunt B1; dhr. Reckers (WerkPro) bij agendapunt B2.

A1. Opening en mededelingen

De voorzitter

- Opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.
- Bezoek Waterbedrijf 27 september 2016: het bezoek gaat door, fracties kunnen zich nog aanmelden.
- Excursie windenergie 29 september 2016: de excursie gaat door, aanmelden voor 23 september.

Wethouder Van Keulen:

- Brugbediening in verband met het warme weer: er zijn maatregelen genomen.
- Andere opzet Herfstkriebels: buurten kunnen een bladinzameldag organiseren. De gemeente stelt een container beschikbaar.
- De wijk Drielanden, gescheiden afvoersysteem voor zwart en grijs water: de ervaringen zijn in een boekje gebundeld.

Wethouder Gijsbertsen:

- De enquête windenergie wordt vanaf morgen aan het stadspanel voorgelegd. Een ieder kan zich aanmelden via stadjersonline.nl.
- SDE-subsidie voor zonnepanelen bij ondernemers: Groningen had veel deelnemers. Het college zal ermee doorgaan.

Wethouder De Rook:

- De begroting van het OV-bureau is vastgesteld. De inbreng van de raad is verwerkt.
- Fietspad Helperzoom en Saaksumborg: op basis van inbreng van bewoners is voorlopig gekozen voor een variant buitenom. Het onderwerp komt terug.
- Fietspad Selwerd, Noordelijke Ringweg en langs het spoor: het proces met de bewoners is in volle gang. Uiteindelijk beslist de raad.

A2. Vaststelling verslagen 22 en 29 juni 2016

De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

A3. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A4. Afspraken en planning

a. Besluitenlijsten 22 en 29 juni 2016

b. Langetermijnagenda

c. Lijst initiatiefvoorstellen en moties

Dhr. Koks (SP):

- Wanneer ontvangt de raad informatie over het Oosterhamriktracé?

Wethouder De Rook:

- De gemeente is volop in overleg met de bewoners. De raad ontvangt informatie zodra er nieuws is.

Dhr. Koks (SP):

- Parkeerplannen Korrewegwijk, Oosterparkwijk en De Hoogte: hoe verhoudt dit zich tot het parkeerplan voor de Professorenbuurt?

Wethouder De Rook:

- Antwoordt dat deze vier plannen samenhangen.

Wethouder Van Keulen:

- Diftar: de behandeling lukt mogelijk niet in de commissie van oktober.
- De geluidkaart: in juni 2017 worden de geluidkaart en het verslag vastgesteld. Op dat moment wordt de raad geïnformeerd.
- Definitief ontwerp Bussen over West: dit wordt in oktober toegestuurd.

Wethouder De Rook:

- De notitie fietsonderdelen komt in oktober in de commissie.
- Evaluatie Boerhaverotonde komt in februari 2017 in de commissie in plaats van in december.
- OTB extra spoorlijn Groningen-Leeuwarden: dit komt in december in de commissie.
- Afsluiting Herebrug: dit komt in het eerste kwartaal 2017 in de commissie.

A5. Conformstukken

a. Voortgang herhuisvesting Stadsbeheer

(raadsvoorstel 7 juli 2016)

Het voorstel gaat als conformstuk naar de raad van 28 september 2016.

b. Ontwerpbegroting 2017, Voorjaarsnota 2016 en Concept-Verbeterplan Omgevingsdienst Groningen - wensen en bedenkingen

(ingekomen brief 5 augustus [nr. 29], collegebrief 8 september 2016)

Geen wensen en bedenkingen vanuit de raad

A6. Ingekomen stukken

Er zijn geen opmerkingen.

A7. Rondvraag

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Overlast Paradigm Festival: kan het college uitleg geven over de overlast die bezoekers in de Oosterpoort ondervonden?

Wethouder Van Keulen:

- Zegt dat het klopt dat er een grote mate van geluidsoverlast was. De gemeente heeft de dag erna de organisatie gevraagd het geluid te beperken waardoor de overlast minder werd. Uit de evaluatie zal blijken wat de oorzaak was.
- Paradigm wordt betrokken bij het locatieprofiel Suikerunie-terrein. Het punt komt terug.

Dhr. Van der Glas (GroenLinks):

- Schillenboer: kan Groningen een soortgelijk initiatief als in Rotterdam ondersteunen?

Wethouder Van Keulen:

- De gemeente kijkt in gebieden met hoogbouw of bewoners ervoor voelen aan pilots gescheiden gft-inzameling mee te doen. Een deel van de ingezamelde gft zal worden gebruikt door een ondernemer met een experimentele vergister.
- Het college staat niet afwijzend tegenover de schillenboer. De situatie in Rotterdam is anders.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Klachten over evenementen: de informatie vanuit organisaties klopt vaak niet. Kan het college ernaar kijken? En: klachten bij de politie worden niet altijd doorgeleid.

Wethouder Van Keulen:

- Gaat hierover met dhr. Sijbolts in gesprek.

Dhr. Rustebiel (D66):

- Werkzaamheden Crematoriumlaan: tijdens de opening van het Academisch jaar ontstond veel chaos. Kent het college de situatie en is dit in het vervolg te voorkomen?

Wethouder De Rook:

- Vraagt dhr. Rustebiel nadere informatie over de werken toe te sturen, en komt er dan op terug

B1. Aanpak Van Lenneplan

(raadsvoorstel 1 september 2016)

Inspreker dhr. Willems (Winkeliersvereniging Van Lenneplan) is tevreden over het proces van het afgelopen halfjaar en de bereikte resultaten. Het voorstel ziet er goed uit. Spreker schetst het proces waarbij bewoners en ondernemers waren betrokken en spreekt zijn waardering uit over het werk van de gemeente. De vraag op dit moment is wanneer de uitvoering begint.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Zegt dat de betrokkenen blij zijn met het resultaat en geeft complimenten voor de aanpak.
- Kan aandacht besteed worden aan de snoei van de bomen bij de apotheek?

Dhr. Koks (SP):

- Is tevreden over het proces en met het resultaat.
- De fractie maakt een voorbehoud bij het deel van de dekking uit isv-middelen. Kan de bespreking erover worden uitgesteld tot de begrotingsbehandeling?

Dhr. Blom (VVD):

- Is blij met het verloop van het proces en de participatie.
- De roeken: bestaat al duidelijkheid? Zal worden ingegrepen?
- Laden en lossen voor Lidl: dit gebeurt aan de Bilderdijklaan. Is het bedrijf verantwoordelijk voor eventuele problemen?
- Wanneer wordt het plan uitgevoerd en wanneer is het gerealiseerd?

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Is blij dat alle betrokkenen tevreden zijn met het voorstel.
- Het groen en het parkeren is goed geregeld. De bewoners hebben flinke inbreng gehad.

Mw. Brouwer (GroenLinks):

- Is blij met het plan en met het met rust laten van de roeken en de bomen.
- Wordt voorzien in fietsenstallingen en groen op straat?

Dhr. Rustebiel (D66):

- Is tevreden over het plan en prijst de opzet met wijkwethouders.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Is het eens met de woordvoering van de Stadspartij.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Is blij met het plan.
- Vraagt hoe het college de partijen op één lijn heeft gekregen.
- Een bijkomend voordeel is het handhaven van de stempelstructuur.

Mw. Venema (PvdD):

- Is het eens met de woordvoering van GroenLinks.
- De roeken: wat heeft het overleg met de stadsecoloog opgeleverd?

Dhr. Dijkhuizen (100% Groningen):

- Sluit zich aan bij de woordvoering van de Stadspartij.

Wethouder Schroot:

- Geeft complimenten aan het gebiedsteam, de bewoners, de bedrijven, de vrijwilligers, Terra en de wijkcorporatie. De inbreng van Terra was erg belangrijk.
- Bomen bij de flat: samen met Terra en de landschapsarchitect wordt bekeken hoe beter kan worden gesnoeid.
- ISV-middelen: een afweging bij de begrotingsbehandeling betekent uitstel van de uitvoering tot na de winter. De wethouder wil graag eind van het jaar beginnen zodat het begin 2017 klaar is.
- Het roekenprobleem: er mag niets aan worden gedaan.
- Laden en lossen Lidl: dit gebeurt al acht jaar aan de zijkant. Er komt een nieuwe invoegstrook zodat het dubbel parkeren wordt voorkomen.
- Fietsenstallingen komen bij AH.
- Het plein wordt erg mooi.

- Het karakter van de stempelwijk blijft bewaard.

De voorzitter:

- Constateert dat het voorstel als conformstuk naar de raad gaat, tenzij de SP-fractie tijdig laat weten een inbreng in de raad te willen leveren.

Het voorstel gaat als conformstuk naar de raad van 28 september 2016.

B2. Uitgangspunten / wensen en bedenkingen aanbesteding fietsbeheer

(collegebrief 1 september 2016)

Inspreker dhr. Reckers (WerkPro) gaat in op de openbare aanbesteding voor het beheer van fietsenstallingen. Het is goed dat in het huidige voorstel social return de nodige aandacht krijgt. Spreker legt uit hoe WerkPro zorgdraagt voor de bemensing van fietsenstallingen. Spreker maakt zich zorgen over de verkaveling van de stallingen in drie sectoren. Het is veel beter dat het geheel wordt beheerd. Een ander punt is de kwaliteit: die staat onder druk door de bezuiniging van 170.000 euro.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- WerkPro verricht al 35 jaar goed werk. Het gaat om werk voor mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt.
- De fractie plaatst vraagtekens bij de redenering van het college over de noodzaak van aanbesteding. WerkPro valt onder de in de wet genoemde uitzondering. De fractie vraagt op korte termijn een onderbouwing van de noodzaak voor de aanbesteding. Is het college bereid het besluit te heroverwegen als blijkt dat er geen noodzaak tot aanbesteding is?
- Gastheerschap bij fietsenstallingen in de binnenstad: wat heeft het college voor ogen?
- Kan er uitleg komen over de door WerkPro genoemde bezuiniging van 170.000 euro?
- Waarom is de aanbesteding opgeknipt in drie kavels?

Dhr. Koks (SP):

- Geeft aan hoe het fietsbeheer voor werk zorgt voor mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt. WerkPro doet dit uitstekend. Over de kwaliteit bestaan geen klachten.
- De aanbesteding: de fractie sluit zich aan bij de opmerkingen van de PvdA en verwijst naar richtlijn 2014/24/EU.
- Het verdelen in drie kavels leidt tot een onwerkbaar geheel. Het aanbesteden van het geheel biedt vele voordelen, denk aan het uitwisselen van personeel. Ook gastheerschap kan dan beter worden opgezet.
- De fractie mist een visie op het fietsparkeren op langere termijn.
- Overgang van personeel moet gelden voor iedereen die bij WerkPro aan de slag is bij het fietsbeheer. Steunt het college dit?
- Spreker is het eens met de vraag van de PvdA over de bezuiniging.

Mw. Koebrugge (VVD):

- Kan zich vinden in de brief en het voorstel tot aanbesteding.
- Door de verdeling in drie kavels kunnen ook kleinere bedrijven meedoen.
- Weesfietsen en fietswrakken: kunnen die in de aanbesteding worden meegenomen?

Mw. Brouwer (GroenLinks):

- Zegt dat de social return zwaar moet tellen. Kan bij de aanbesteding rekening worden gehouden met de mensen waar het om gaat?
- Wat is de noodzaak van de kavelverdeling?

Dhr. Ubbens (CDA):

- Kan zich grotendeels vinden in de brief.
- Wil de optie van een verdeling in drie kavels openhouden.

Dhr. Sijbolts (Stads partij):

- Sluit zich aan bij de woordvoeringen van de PvdA en de SP. De mensen van WerkPro zijn erg belangrijk.
- Ziet niet de voordelen van een verdeling in drie kavels.
- Het inzetten van mensen bij evenementen wordt niet meegenomen. Klopt het dat dit leidt tot hogere kosten?
- Hoe gaat het met de spitsrekken bij evenementen?

Dhr. Dijkhuizen (100% Groningen):

- Onderschrijft de opvatting van het college dat social return belangrijker is dan de financiële consequenties.

- Sluit zich aan bij de vragen van dhr. Loopstra over de juridische onderbouwing van de noodzaak van de aanbesteding.

Dhr. Lammers (Student en Stad):

- Kwaliteit en gastheerschap moeten beter, zegt het college. Kan dat bij de voorgenomen bezuiniging?
- Wordt vastgehouden aan het verdelen van de drie kavels over twee partijen?

Dhr. Luhoff (D66):

- Kan zich goed vinden in de aanpak. De social return is goed verankerd.
- De juridische noodzaak voor een aanbesteding is onderzocht. Daarnaast is het in ieder geval goed om te bekijken of de kwaliteit beter kan. Dat gebeurt met deze aanbesteding.
- Opknippen van kavels: spreker wijst op de voordelen als ook andere vormen van dienstverlening meedoen.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Sluit zich aan bij de vragen van de PvdA.
- Hoe valt de aandacht voor social return te rijmen met de bezuiniging?
- Hoe ziet het college de samenwerking tussen de kavels?

Mw. Venema (PvdD):

- Vindt social return erg belangrijk.
- Sluit zich aan bij de vragen van de PvdA over de verdeling van de kavels.
- Is het eens met de SP dat alle personeelsleden overgenomen moeten worden.

Wethouder De Rook:

- Zegt dat in de Fietsnota staat dat het college de kwaliteit van het stallen van fietsen wil verbeteren.
- In fietsenstallingen is aanvullende dienstverlening mogelijk. Via de aanbesteding kan dit naar voren komen.
- De noodzaak van de aanbesteding: het interne juridische onderzoek is getoetst door de stadsadvocaat. De EU-regels maken aanbesteding noodzakelijk. Ook uit de door dhr. Koks genoemde richtlijn blijkt dit. Het plafondbedrag wordt overschreden.
- Het college zet binnen de aanbesteding maximaal in op het bieden van werk aan mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt.
- De financiële kaders: in 2011 is besloten de maatschappelijke arbeid af te bouwen. De bijdrage aan WerkPro zou daarmee teruglopen naar 680.000 euro. Het college vulde dit de afgelopen jaren met 170.000 euro aan tot het oude bedrag. In de kavel zit 700.000 euro. Hier komen de inkomsten van de verkoop van fietsen ter hoogte van 170.000 euro nog bovenop. Met dit voorstel wordt dus niet bezuinigd.
- De wethouder verwacht dat de financiële kaders met de eisen ten aanzien van social return en kwaliteit voldoende zijn. Als de aanbesteding niet lukt, komt het onderwerp opnieuw in de raad.
- De onderverdeling in drie kavels: naast WerkPro zijn er andere bedrijven die mee kunnen doen in de aanbesteding. Als de drie kavels als een geheel worden aangeboden, zou alleen WerkPro de aanbesteding kunnen winnen.
- De kavel in de binnenstad: vanwege de omvang is gastheerschap hier goed te ontwikkelen.
- Het opnemen van weesfietsen: de wethouder wil apart bekijken of externe creativiteit kan worden benut.
- Spitsrekken op zaterdagen zijn niet meer nodig. Dit is al bestaande praktijk.
- Het is mogelijk een nieuwe stalling in het bestaande contract op te nemen.
- Bij de mensen die worden overgenomen gaat het om de mensen van WerkPro die op de loonlijst staan en om de mensen die bij Iederz zijn gedetacheerd. Via de regeling voor social return in het inkoopbeleid zijn de andere doelgroepen geborgd.
- De wethouder geeft uitleg over zijn uitspraken op 31 augustus. Hij heeft niet beweerd dat de dienstverlening van WerkPro en van de mensen van WerkPro ondermaats is.

De voorzitter:

- Stelt vast dat in ieder geval de SP en mogelijk de PvdA het voorstel als bespreekstuk wensen te agenderen. De SP zal voor woensdag 21 september 2016 bespreekpunten aanleveren.

Het voorstel gaat als bespreekstuk naar de raad van 28 september 2016.

B3. Uitvoering van werkzaamheden aan de Diepenring

(collegebrief 31 augustus 2016)

Mw. Brouwer (GroenLinks):

- Is blij met de start van de werkzaamheden en ziet uit naar de vervolgstappen.
- De fractie is benieuwd hoe het college dit meeneemt bij de parkeernota.

Dhr. Ruddijs (PvdA):

- Vindt het hoog tijd dat er iets gaat gebeuren.
- Het is jammer dat nu geen maatregelen worden genomen om ‘het blik’ van de kades te krijgen.
- Het deel Damsterdiep-Poelebrug: waarom is er niet voor gekozen om de kade te verbreden? Dit zou een enorme kwaliteitsimpuls betekenen.
- Op het stuk Bloemstraat-Ebbingeburg gebeurt niets. Het is jammer dat geen keuzes zijn gemaakt om fietsers meer bescherming te bieden via een fietsstrook.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Zegt dat het CDA ooit tegen de visie Diepenring stemde vanwege te weinig aandacht voor de doorstroming en het parkeren van auto's.
- De fractie voorziet grote problemen met de doorstroming omdat fietsers en bussen worden toegelaten en voorsorteervakken verdwijnen.
- Waarom is gekozen voor een gedeeltelijke aanpak en niet voor een integrale aanpak?
- De participatie was gericht op dit deel van het plan. Het was beter met de uitvoering te wachten tot bijvoorbeeld de ontwerpateliers en participatietrajecten gestart zijn voor de uitvoeringsplannen van de Binnenstadsvisie-Oost.

Dhr. Koks (SP):

- Sluit zich aan bij de vragen van de PvdA en het CDA.
- Tijdelijk parkeren op de trottoirs bij het laden en lossen: hoe wordt ervoor gezorgd dat men zich aan de regels houdt?

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Sluit zich aan bij de al gestelde vragen.
- De fractie is niet voor het laten rijden van de bus over de diepenring omdat bus en auto in de toekomst over één rijbaan moeten rijden. Ook gaan de bruggen nogal eens open. Het draagt niet bij aan hoogwaardig openbaar vervoer.
- De inloopavond voor inwoners: wordt iets met de inbreng gedaan?
- De relatie met de visie op parkeren: in 2005 is besloten het straatparkeren aan de diepenring voor een groot deel op te heffen vanwege de realisatie van de parkeergarage Damsterdiep. Wordt daar nog rekening mee gehouden?

Dhr. Rustebiel (D66):

- Is blij dat begonnen wordt met de werkzaamheden aan de diepenring. Het volledige potentieel wordt echter nog niet benut. Dit zal bij de parkeernota aan de orde komen.
- Tijdelijk parkeren op de stoep: hoe lang duurt dit?

Dhr. Blom (VVD):

- Plaatst vraagtekens bij het laden en lossen op de stoep en bij het parkeren op de stoep. Wie mag er parkeren op de stoep en hoe wordt dit geregeld?
- Parkeerplaatsen: er verdwijnen tien parkeerplaatsen op een totaal van vierhonderd. Als het hier bij blijft, vindt de fractie dat acceptabel.
- Extra laad- en losplekken op de kopse kant van onder andere de Poelestraat: kunnen taxistandplaatsen worden meegenomen?

Mw. Venema (PvdD):

- Vindt de plannen goed.
- Laden en lossen op de stoep: wat wordt gedaan voor de voetgangers?

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Vindt het een goed plan. Waarom wordt niet alles in één plan behandeld? De fractie is bezorgd dat meer wandelen, meer groen en minder parkeerplaatsen niet vanzelfsprekend gegarandeerd zijn in de toekomst.
- De bus komt erbij: kan het college uitleggen hoe is aangetoond dat dit goed gaat?
- Het groen is onderbelicht. Kan dit meer aandacht krijgen?
- De fractie is blij dat de motie over fietsen op asfalt is uitgevoerd.

Dhr. Lammers (Student en Stad):

- Is blij dat de werkzaamheden starten.
- Fietsparkeren rond de Poelestraat is een probleem. Wat wordt hieraan gedaan?

Dhr. Dijkhuizen (100% Groningen):

- Mist een duidelijke visie op de diepenring. Waar wil het college met de diepenring naar toe? Spreker sluit zich aan bij de vragen van mw. Jongman en dhr. Ubbens.

Wethouder De Rook:

- Zegt dat dit voorstel niet de nieuwe visie op de diepenring is.
- De opgesomde maatregelen worden nu uitgevoerd vanwege de start van de werkzaamheden aan het riool. Over andere maatregelen moet nog besluitvorming plaatsvinden.
- Het parkeren is vanwege het bovenstaande niet meegenomen. Overleg met betrokkenen zou te veel tijd vergen.
- Zoals in de visie diepenring staat, is gekozen voor één rijbaan en een apart fietspad. De aantrekkelijkheid van de diepenring en de veiligheid voor fietsers worden vergroot.
- De nog vast te stellen Watervisie en Parkeervisie zullen kaders bieden voor een visie op de toekomstige diepenring.
- Situatie Turfsingel en Poelebrug: dit komt terug bij de busroutes over de oost. De vraag van dhr. Ruddijs over het opheffen van een rijbaan: als de geluidbelasting op de huizen hoger wordt, moet een andere procedure worden gevolgd en die kost tijd. Dat wil het college niet.
- De doorstroming: simulaties tonen aan dat het verkeer goed kan doorrijden.
- Laden en lossen op de stoep gebeurt alleen op plaatsen waar de stoep dat toelaat. Voetgangers zullen niet worden gehinderd.
- Tijdelijk parkeren: op enkele plekken kunnen vergunninghouders 's avonds parkeren.
- Het groen: uitgegaan is van de door de raad vastgestelde plannen.
- De bomen zitten erin, daar wordt niets veranderd.
- De taxi's: de wethouder stelt voor dit te bespreken bij het onderwerp bussen over de oost.

B4. Routekaart Groningen Energieneutraal en energiemonitor

(collegebrief 15 juni 2016)

De voorzitter:

- Zegt dat de bespreking input oplevert voor de collegebrief die in oktober verschijnt.

Dhr. Van der Glas (GroenLinks):

- Zegt dat blijkt dat de doelstelling Groningen energieneutraal in 2035 erg ambitieus is.
- De tien aanbevelingen en de intentieverklaring van bedrijven: hoe wordt geborgd dat dit wordt gerealiseerd?
- Het is positief dat samenwerking is gezocht met de regio. De gemeente moet wel de doelstelling voor duurzame energie binnen de gemeentegrenzen realiseren.
- Het is goed dat de ruimtelijke inpassing een belangrijke rol gaat spelen bij Next City.
- De blijvende aandacht voor energiebesparing is terecht. Extra aandacht is nodig voor energiebesparing bij bedrijven. Is het college bereid daar 'worst en stok' te hanteren?
- Kunnen reststromen worden ingezet in plaats van biomassa te importeren?

Mw. Venema (PvdD):

- Wordt Groningen energieneutraal in 2035 als de aanbevelingen worden overgenomen?
- Personen- en goederentransport: wat doet het college met de aanbeveling om al het openbaar vervoer elektrisch te maken?
- Voedsel: de aanbeveling gaat over de transitie van een dierlijk naar een plantaardig voedselpatroon. Spreker geeft uitleg. De mensen worden gezonder en de CO2-uitstoot gaat omlaag. Is de wethouder bereid de aanbeveling invulling te geven?

Dhr. De Greef (SP):

- Vindt het belangrijk dat de energiemonitor online staat.
- De aanbevelingen hebben helaas geen betrekking op de industrie. Spreker sluit zich aan bij de opmerking van dhr. Van der Glas. Bedrijven moeten snel concrete stappen nemen.
- Maakt de stad plannen om de overstap naar duurzame energie betaalbaar te maken?
- Naast reguliere maatregelen is een aanpassing van het economisch systeem noodzakelijk. De overheid kan op vele gebieden het heft in eigen handen nemen. Spreker verwijst naar de uitspraak van de rechter over de zaak die Urgenda heeft aangespannen.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Zegt dat ook gewone burgers en kleine bedrijven de nodige maatregelen moeten treffen. Draagvlak is cruciaal.
- Is blij met de komst van de energiemonitor.
- Een zorgpunt is de relatie met de regionale, landelijke en internationale omgeving in verband met de concurrentie tussen bedrijven.
- De experimenteerruimte voor energiebelasting: mensen die zijn aangewezen op gas kunnen in de problemen komen.
- Experimenten met deelauto's en zelfrijdende auto's: wat dragen gemeentelijke experimenten bij?
- De gemeente moet goed nadenken over het kiezen van projecten die er toe doen.

Dhr. Lammers (Student en Stad):

- Het grote aandeel biomassa: er is meer land nodig dan de regio kan bieden. Hoe zit dat?
- De mentale transitie is cruciaal.
- Welke rol heeft de gemeente bij de informatievoorziening?
- Energietransitie: hoe wordt dit onderwerp in het economisch beleid ingepast?

Dhr. Luhoff (D66):

- Kan zich in de meeste aanbevelingen vinden en is erg blij met aanbeveling 3.
- Aanbeveling 10 is erg gedurfd en de fractie moet nog overtuigd worden van het nut ervan.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Er is nog veel discussie mogelijk over de aanbevelingen. De maatregelen hebben betrekking op verschillende niveaus. De toon is soms te dwingend. De fractie is meer voor verleiden. De milieuzone is niet zomaar gerealiseerd.
- Aanbeveling 10: de fractie ziet graag een andere formulering.

Dhr. Dijkhuizen (100% Groningen):

- Onderschrijft de ambities en de aanbevelingen.
- De praktijk is weerbarstiger dan nu wordt gedacht. Er moet in een groter verband worden gedacht. De stad moet wel het goede voorbeeld geven en zich maximaal inzetten.

Mw. Koebrugge (VVD):

- Is blij dat voor samenwerking met de regionale bedrijven en kennisinstellingen is gekozen.
- De rol van bedrijven en bedrijfsverenigingen kan beter. Dit kan in het kader van de intentieverklaring.
- De fractie plaatst vraagtekens bij verschillende voorgestelde maatregelen.
- De fractie hoopt dat het Groningse bedrijfsleven meer wordt betrokken.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Sluit zich grotendeels aan bij de woordvoering van GroenLinks en de vragen van het CDA over de energiebelasting.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Sluit zich grotendeels aan bij de woordvoering van het CDA.
- Vindt het goed dat grote organisaties deelnemen. Het is echter wel belangrijk erop toe te zien dat zij concrete stappen zetten.
- De experimenteerruimte voor energiebelasting: wat houdt het gelijktrekken van de energiebelasting voor gas en elektriciteit in? Kan het college ervoor zorgen dat de minima er niet op achteruit gaan?

Wethouder Gijsbertsen:

- Zegt dat de volgende discussie in oktober plaatsvindt. Ook dan zal vooral het proces voorop staan. De wethouder schetst waar de gemeente staat.
- De routekaart is een stap vooruit.
- Er zijn veel partners waaronder de 22 partijen die de intentieverklaring hebben ondertekend. Grote kansrijke investeringen kunnen leidend zijn voor wat wordt gedaan. Daar worden geschikte partners bij gezocht zodat een versnelling kan worden bereikt.
- Commerciële en andere partijen kunnen zich aansluiten bij de routekaart. De routekaart kan als katalysator werken.
- Meer zonne-energie kan resulteren in minder inzet van biomassa.
- De wet Milieubeheer: naast provincie en Rijk wil de gemeente investeringen die zich binnen vijf jaar terugverdienen, verplicht stellen zoals de wet voorschrijft.

- De raad ontvangt een brief over de rol van het Energieloket bij particuliere woningen.
- De biomassa: het is niet gewenst biomassa te importeren. Als het bedrijfsleven meer aan energiebesparing doet, daalt de noodzaak om biomassa in te zetten.
- Het borgen van resultaten: binnen een bepaalde sector wordt bijgehouden wat iedereen doet en presteert. Bedoeling is dat partners elkaar advies gaan geven.
- Voedsel: de raad ontvangt binnenkort een collegebrief. De gemeente is er al mee bezig.
- Experimenteerruimte energiebelasting: de ruimte hiervoor is beperkt.
- Communicatie: een mentaliteitsomslag is nodig. De particuliere sector is slechts een deel van de oplossing.
- De discussie in de commissie van oktober zal vooral over de volgende processtappen gaan. De gemeente gaat met partijen in gesprek.

De voorzitter sluit de vergadering om 22.30 uur.